

CDN

Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Pile

Wiadomości Opinie Materiały

Biuletyn Pilskiej Oświaty

4/2021

ISSN 1429-6276

Wydaje

Centrum Doskonalenia
Nauczycieli w Pile
ul. Bydgoska 21
64-920 Piła

Kontakt:

Dyrektor

67 352 70 11

Sekretariat

67 352 70 10

**Pracownia Kształcenia
Ustawicznego**

67 352 70 20
67 352 70 22
pku@cdn.pila.pl

Pracownia Doradztwa

67 352 70 26
pd@cdn.pila.pl

**Pracownia Informacji
i Wydawnictw**

67 352 70 22
67 352 70 40
piw@cdn.pila.pl

Redaktor naczelny

Grzegorz Bogacz

Zespół Redakcyjny

Katarzyna Kwaśnik
dr Paweł Owsianny

Skład-Lamanie

Sławomir Kozłowski

Korekta

Joanna Odor

W NUMERZE

Wstęp 1

**Wywiad z p. Beatą Walczak (wicedyrektor CDN w Pile,
ds. Biblioteki Pedagogicznej)** 2

Dzień powszedni w Bibliotece Pedagogicznej w Pile

1. Anna Krause – Biblioteka do zadań specjalnych 7
2. Teresa Bogdanowicz – Moje spotkania z Biblioteką
Pedagogiczną 9
3. Barbara Laskowska – Kilka słów o Bibliotece
Pedagogicznej w Pile 10

Z kart historii?

1. Krystyna Szyszko – Parę słów o Kronice Biblioteki
Pedagogicznej w Pile 11

Sylwetka – Zofia Grabowska-Andrijew 13

mgr Katarzyna Kwaśnik, nauczyciel konsultant, CDN w Pile

Wstęp

Oddajemy w Państwa ręce wyjątkowy Biuletyn „Wiadomości – Opinie – Materiały”. Wydajemy go z okazji jubileuszu Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Pile. To 65 lat nieprzerwanej pracy biblioteki. Biblioteka rozpoczęła swoją działalność 1 grudnia 1956, jako Pedagogiczna Biblioteka Miejska, od jednego regału i 175 książek. Obecnie dysponuje pokaźnymi zbiorami, dając czytelnikowi wybór korzystania z książek w formie papierowej, elektronicznej (IBUK), umożliwia dostęp do czasopism i zbiorów multimedialnych. Księgozbiór w stanie faktycznym liczy 82 438 wol., ponad 6000 zbiorów multimedialnych. Rocznie odwiedza ją ok. 8.500 osób.

Na przełomie 65 lat Biblioteka przeszła znaczącą transformację: kilkakrotnie zmieniała siedzibę, dokonała automatyzacji procesów bibliotecznych, poszerzyła zakres usług. Zmodernizowano i remontowano pomieszczenia obecnej siedziby, dostosowując je do potrzeb czytelników i nowoczesnych standardów wyposażenia. Nastąpiła też pokoleniowa wymiana kadry.

W 1975 r. po reformie administracyjnej kraju jej ranga wzrosła, zmieniła status i otrzymała nazwę Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Pile. Ostatecznie otrzymała lokal przy ul. Bydgoskiej 21, gdzie funkcjonuje do dziś. Obecnie jest jednostką organizacyjną samorządu województwa wielkopolskiego, działa w zespole placówek Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile pod nazwą Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile. Posiada pięć filii w Chodzieży, Czarnkowie, Trzciance, Wągrowcu i Złotowie.

Cały Biuletyn poświęcony jest Bibliotece Pedagogicznej w Pile. Ciekawym jest wywiad z obecną wicedyrektorką CDN w Pile p. Beatą Walczak, która faktycznie zarządza biblioteką. Ponadto prezentujemy kilka wypowiedzi o roli i znaczeniu biblioteki pedagogicznej w rejonie. Okazuje się, że oprócz oczywistej funkcji jaką jest wypożyczanie i gromadzenie księgozbioru dla nauczycieli, zajmuje się szeroko pojętą działalnością edukacyjną. Ewenementem w działalności Biblioteki jest fakt prowadzenia kroniki, od początku jej powstania. Kronika pisana jest ręcznie, zawiera cały szereg unikatowych fotografii. Wybrane spośród wielu, wraz z komentarzem prezentujemy w Biuletynie. Na zakończenie przedstawiamy sylwetkę p. Zofii Grabowskiej - Andrijew, pierwszej dyrektorki PBP w Pile.

Zapraszamy Państwa na wycieczkę słowną po Bibliotece Pedagogicznej w Pile.

Katarzyna Kwaśnik

mgr Katarzyna Kwaśnik, nauczyciel konsultant, CDN w Pile

Wywiad z p. Beatą Walczak (wicedyrektor CDN w Pile, ds. Biblioteki Pedagogicznej)

1. Pamiętam, był rok 2007. Parter CDN w Pile na Bydgoskiej. Spotkałam Panią na korytarzu. Oczekiwała Pani na werdykt Komisji Konkursowej na stanowisko dyrektora Biblioteki Pedagogicznej. Pomyślałam sobie... Idzie nowe, świetnie... Co się od tamtego czasu zmieniło na tym PARTERZE?

Od 2007 r. do 2009 r. Biblioteka funkcjonowała jeszcze jako samodzielna placówka. W tym czasie zachowując dorobek wcześniejszych pokoleń bibliotekarzy, zmieniła swoje oblicze, dostosowując się do wymogów współczesnego świata, a także nieco innych potrzeb czytelników. Nastąpiła pełna komputeryzacja zbiorów i automatyzacja procesów bibliotecznych, zarówno w Pile jak i filiach. Nastąpiła też częściowa modernizacja pomieszczeń, zakup sprzętu komputerowego. Utworzyliśmy Internetowe Centra Informacji Multimedialnej. Ofertę biblioteki wzbogaciliśmy o projekty skierowane do nauczycieli i uczniów. Otworzyliśmy się na środowisko lokalne i edukację regionalną.

Od 1 września 2009 r. uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Biblioteka weszła w skład zespołu placówek pod nazwą Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile. Zmienił się status, ale nie zmieniło się nasze podejście do rozwoju biblioteki. Dbłość o jakość usług użytkowników wciąż jest dla nas priorytetem.

Dziś biblioteka oferuje usługi nowoczesne, katalog on-line z możliwością rezerwacji, zamawiania i prolongaty zbiorów a także zdalny zapis do biblioteki. Prowadzi: elektroniczną komunikację z czytelnikami, serwisy społecznościowe (Facebook, Instagram), prezentuje się na portalu e-usług bibliotecznych w.bibliotece. Umożliwia dostęp do elektronicznej wersji książek – IBUKa i Academica.

Zdecydowanie zmieniła się oferta. Poza udostępnianiem zbiorów biblioteka organizuje niekonwencjonalne zajęcia edukacyjne. Każdego roku realizujemy projekty biblioteczne, uwzględniające kierunki polityki oświatowej państwa – poprzez różnorodne formy inspirujące i promujące czytelnictwo uczniów. Są to zajęcia z edukacji czytelniczej i medialnej, gry edukacyjne, escaperoomy, z zastosowaniem dramy, biblioterapii, pedagogiki zabawy i tablicy interaktywnej oraz licznych aplikacji edukacyjnych. Co ważne, dla większości zajęć kanwą jest literatura (tekst literacki).

Ważnym filarem naszych działań jest wspomaganie szkół i nauczycieli, prowadzimy wspomaganie procesowe oraz w formie sieci współpracy i samokształcenia. W Pile realizowane są dwie: Klub Nauczyciela Bibliotekarza i TIKreatywny Nauczyciel. Ich celem jest doskonalenie swych kompetencji i wymiana doświadczeń.

Biblioteka organizuje i współorganizuje ogólnopolskie imprezy czytelnicze, m.in. Cała Polska Czyta Dzieciom, Odjazdowo Bibliotekarz, Narodowe Czytanie, Międzynarodowy Dzień Głośnego czytania, Dzień Nowych Technologii, Dzień Kropki itp.

Organizujemy punkty biblioteczne na terenie szkół z publikacjami dla nauczycieli w bibliotekach szkolnych w Pile i w Filiach.

Czas pandemii wyzwolił inne formy wsparcia. Biblioteka bardzo dobrze odnalazła się w środowisku cyfrowym. Organizuje warsztaty dla nauczycieli on-line w formie webinarów i interaktywnych spotkań na platformach Teams, ClickMeeting, GoogleMeet, Zoom. Prowadzi zajęcia edukacyjne online, organizuje konkursy za pośrednictwem mediów społecznościowych, wykonuje skany materiałów bibliotecznych.

2. 14 lat zarządzania Biblioteką, to dużo czy mało? Pani najprzyjemniejsze wspomnienia.

Na tyle dużo by zmienić oblicze biblioteki i dostosować je do obecnych potrzeb czytelników i wymagań cyfrowego świata. Biblioteka przeszła w tym czasie znaczącą transformację, poczynając od administracyjnej poprzez pełną automatyzację procesów bibliotecznych do poszerzonej oferty zbiorów i zakresu usług oraz modernizacji pomieszczeń i wymiany pokoleniowej kadry.

Do najprzyjemniejszych chwil należy pozyskanie dużych środków na komputeryzację biblioteki i jej 5 filii, a także fakt, iż kadra chętnie ją realizowała. Satysfakcję daje też modernizacja wypożyczalni

i czytelnici, a także możliwość realizacji inicjatyw samych nauczycieli bibliotekarzy np. utworzenie i wyposażenie sali multimedialnej do zajęć edukacyjnych czy wprowadzanie do oferty biblioteki nowych form pracy.

3. *Pani Biblioteka to wspólniały, kreatywny zespół pracowników. Jak Pani udało się zbudować taki zespół?*

Kadra to mocna strona Biblioteki. W ciągu 65 lat istnienia biblioteki nastąpiła kilkupokoleniowa wymiana bibliotekarzy. Obecnie nauczyciele bibliotekarze posiadają poza wymaganymi kwalifikacjami często dodatkowo ukończone studia podyplomowe, np. z terapii pedagogicznej, historii, filologii polskiej, doradztwa zawodowego, organizacji i zarządzania oświatą. Są dobrze przygotowani do zmian w edukacji. Te są dynamiczne, co wymaga od nauczycieli bibliotekarzy dużej elastyczności i dostosowania do potrzeb i oczekiwań nauczycieli. Często z własnej inicjatywy doskonalą się na różnych formach, kursach, w tym e-learningowych oraz studiach podyplomowych. Najważniejsze, że zdobyte kompetencje wdrażają do codziennej praktyki bibliotecznej.

Efektem jest m.in. wdrażanie do pracy z czytelnikiem najnowszych trendów w edukacji – zajęcia z programowania – ozoboty, roboty Scooti Goo, teatr kamishibai, gra miejska z użyciem platformy Click Meeting.

Cieszę się bardzo, że zespół jest pełen pomysłów. Moim zadaniem jest ich organizacyjne i finansowe wdrażanie w życie oraz tworzenie warunków i dobrego klimatu do dalszego doskonalenia i współpracy. Staram się pozytywnie reagować na inicjatywy i rozwiązywać praktyczne nauczycieli, a moje optymistyczne podejście sprawia, że wiele udaje się wspólnie zrealizować. Wyjazdy integracyjne też sprzyjają budowaniu dobrych relacji.

Nauczyciele są kreatywni, potrafią się inspirować wzajemnie. Szereg ich pomysłów jest realizowanych na bieżąco. W ślad za tym idą sukcesy. Nauczyciele uczestniczą w konkursach organizowanych przez DEIN UMWW. „Wirtualna lekcja”, „Warto wiedzieć, warto zobaczyć”. Mamy sporo laureatów, z I miejscem włącznie.

Wymiana pokoleniowa jest naturalna i konieczna, bo to sprawia, że biblioteka nie stoi w miejscu i podejmuje nowe wyzwania, na miarę czasów.

Nauczyciele bibliotekarze chętnie dzielą się swoją wiedzą i umiejętnościami podczas szkoleń, warsztatów i konferencji. Publikują swoje doświadczenia i osiągnięcia w czasopiśmie lokalnych i ogólnopolskich. Jedną z nauczycielek młodego pokolenia napisała autorską bajkę „O kasztanku, który bał się wyjść ze swej skorupy” czyli słów klikano przełamywaniu strachu i wykonała ilustracje w akwareli do teatryku kamishibai. Na jej bazie prowadzi zajęcia, a w przygotowaniu kolejną...

4. *Skoro zespół to proszę uchylić rąbka tajemnicy jak to działa?*

Cieszę mnie fakt, że prawie każdy nauczyciel ma swoją odrębną specjalizację w zakresie usług bibliotecznych, a wszyscy razem jako zespół wpływają na ciekawą ofertę biblioteki. Przy ważnych wydarzeniach i sytuacjach staje na wysokości zadania.

5. *Czy są trudności? Jak Pani wraz ze zespołem sobie z nimi radzi?*

Trudności się zdarzają, wynikają często z braku finansów na realizację ciekawych pomysłów oraz z niewłaściwej komunikacji. Ideałów nie ma. Dzielimy się opiniami, uwagami, często, różniącymi się. Ważna jest rozmowa i szczerść oraz wzajemny szacunek do odrębnych opinii. Staram się zauważać każdą wykonaną choćby drobną pracę, nie szczędzę pochwał. Ważne jest, że gdy nadchodzi „godzina 0” stanowimy jedność.

6. *W jaki sposób buduje Pani etos bibliotekarza w swoim zespole?*

Etos obejmuje pewien kanon wartości takich jak odpowiedzialność, obowiązkowość, rzetelność, życzliwość, zaangażowanie, dbałość o zbiory, rozwój. Myślę, że sama je stosując daję też przykład, bo etos rozumiem jako sposób życia i postępowania.

Lubię wyzwania i staram się przekonywać, by nie bać się zmian. Podkreślam, że ważna jest dbałość o rozwój własny, zachęcam do doskonalenia, rozwijania swoich pasji. Zachęcam do szukania w trudnych sytuacjach sposobów, a nie powodów....

Jeśli dodamy do tego zaangażowanie, to przekłada się to na stworzenie optymalnych warunków do pracy i doskonalenia nauczycieli.

7. *Pani największe, a może najważniejsze wydarzenia w pracy dyrektora Biblioteki?*

Największe, bo „rewolucyjne” to połączenie z ODN w zespół placówek CDN. Dla mnie bardzo ważne są momenty, w których wdramy nowe formy pracy z czytelnikami, zwłaszcza kiedy są dobrze przyjmowane i dają satysfakcję autorom, czyli nauczycielom bibliotekarzom.

Ważne było też stworzenie optymalnych i przyjaznych warunków pracy czytelnikom poprzez modernizację pomieszczeń biblioteki, głównie wypożyczalni i czytelnicy.

Byliśmy organizatorem I i II Forum Bibliotekarzy Regionu Pilskiego, kilku dużych konferencji, gier miejskich, happeningu i spotkań autorskich.

8. *A porażki? Jak Pani sobie z nimi radzi?*

Zdarzają się...to takie siniaki życia, które na początku bolą a potem giną. Bardziej wzmacniają i dają siłę do kolejnych wyzwań.

Jestem typem emocjonalnym, ale lata doświadczeń uczą, że najlepsze jest spojrzenie z dystansu, czyli czas. Ten dystans pozwala złapać rodzina albo relaks np. wycieczki rowerowe na łono natury czy też kulinarne poczynania.

9. *Pani Biblioteka się zmienia. Design pomieszczeń, otwartość na tworzenie nowych zbiorów bibliotecznych, ogromna kultura organizacji pracy. Czy czeka Nas jeszcze coś Nowego?*

Biblioteka w ciągu 65 lat zmieniała kilkakrotnie siedzibę i design, który w dużej mierze był kształtowany przez finanse, dodajmy publiczne.

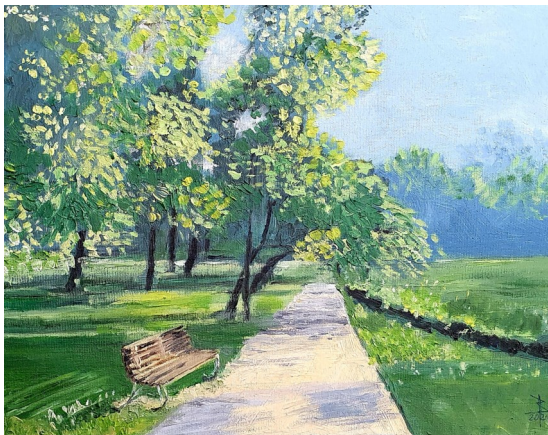
W ostatniej dekadzie dokonaliśmy modernizacji biblioteki z nową aranżacją i wyposażeniem na miarę naszych możliwości. Ma to duże znaczenie i podnosi na pewno jakość usług, co zauważają nasi czytelnicy.

Świat pędzi... zatem na pewno czeka nas coś nowego, może nowa siedziba.

10. *Jak to Pani robi, że zawsze tryska optymizmem?*

Tak, dużo we mnie optymizmu, chyba uwarunkowanego genetycznie. Wolę widzieć szklankę do połowy pełną.... Tak łatwiej się żyje i osiąga cele. Szukam wokół pozytywnych ludzi, myśli i sytuacji, które ładują ten optymizm, choćby częste wizyty u znajomych w ogrodzie pełnym kwiatów. To także moja prywatna pasja, będąca antidotum na problemy i smutki. Rysuję, maluję..., to daje mi poczucie sprawstwa, a nade wszystko przywraca spokój i harmonię.

11. *W tym miejscu pragnę podziękować za udostępnienie przez Panią bogatego portfolio prac. Wybrałam refleksyjne „Pory roku”*

B. Walczak, Wiosna, olej, 2021

B. Walczak, Zima, pastel suchy, 2021

B. Walczak, Lato, akwarela, 2021

B. Walczak, Jesień, akwarela, 2021

12. Co czyta Pani prywatnie? Elektronicznie czy klasycznie?

Biografie, ostatnio Woody Allena czy też uwielbianej przeze mnie Audrey Hepburn. Z klasyki – kolejne podejście do „Czarodziejskiej góry” T. Manna. Trendy w edukacji – ostatnio „Jak nie zgubić dziecka w sieci?” Zyty Czechowskiej, polecam.

Wolę czytać klasycznie, na co dzień za dużo technologii. Poza tym ten klimat czytania tradycyjnej książki jest dla mnie nie do zastąpienia (kawa, kocyk, zapach, szelest książki).

13. A Państwa czytelnicy, czytają mniej, czy więcej, jakie tematy preferują?

Z usług biblioteki może korzystać każdy nauczyciel i każdy zainteresowany szeroko rozumianą edukacją (student, uczeń, rodzic). Statystyki z kilku lat, włączając w to okres pandemii pokazują lekki spadek lub utrzymanie poziomu przy najważniejszych wskaźnikach.

Nasza główna grupa odbiorców to nauczyciele. Czytają i poszukują publikacji głównie dotyczących praktycznych rozwiązań w pracy metodycznej, a także związanych z problemami wychowawczymi.

14. O czym Pani marzy, zawodowo i prywatnie?

Zawodowo przede wszystkim o tym, by czytelnictwo nie osiągnęło już niższych wartości, by czytelnicy, do których kierujemy nasze usługi wykorzystali nasz potencjał i zasoby. Wtedy nasza kadra będzie nadal chętnie rozwijała swe kompetencje z dużym zaangażowaniem i pasją wdrażała innowacyjne pomysły.

Prywatnie, że będę miała więcej czasu na rozwijanie mojej świeżo odkrytej pasji malowania, i jeszcze więcej czasu na podróże oraz spędzanie aktywnego czasu z moimi wnukami i wnuczką.

15. Mija 65 lat działalności BP w Pile. Jaka jest przyszłość dla bibliotek, czy przetrwają?

W dobie Internetu i mediów społecznościowych, Biblioteka Pedagogiczna w Pile obchodzi jubileusz 65-lecia swej działalności. Zbiegł się on z funkcjonowaniem w czasie pandemii koronawirusa, czyli ze specjalnymi zasadami bezpieczeństwa i ograniczeniem kontaktów bezpośrednich. Jednak nie pozwoliliśmy o sobie zapomnieć w tym czasie. Zorganizowaliśmy dwa konkursy, kilka akcji w mediach społecznościowych. Na czytelników, którzy odwiedzą nas 1 grudnia czeka kawa i otwarty na spotkanie bibliotekarz.

Moim zdaniem biblioteki przetrwają, może w nieco innej formule. Biblioteka będzie poszukiwać nowych rozwiązań, tak aby udostępniać swe usługi zarówno tradycyjnistom, dla których największą przyjemnością jest czytanie książek, jak i czytelnikom XXI wieku, żyjącym w ciągłym pośpiechu i ceniącym elektroniczny system wyszukiwania książek.

Zapraszam do odwiedzin na Bydgoską 21.

W tym miejscu chciałabym podziękować wszystkim nauczycielom bibliotekarzom za profesjonalizm, zaangażowanie i empatię w kontaktach z czytelnikami. W tym szczególnie trudnym okresie życząc przede wszystkim zdrowia.

Pani Dyrektor, dziękuję za udzielenie wyczerpującego wywiadu. Zatem do następnego „Lecia...” i kolejnej rozmowy o książkach i jej czytelnikach.

*Anna Krause**Nauczyciel bibliotekarz CDN w Pile, PBP*

Biblioteka do zadań specjalnych

Jubileusz 65-lecia istnienia Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Pile nie jest dla mnie okazją do dzielenia się osobistymi wspomnieniami czy spostrzeżeniami na temat tego, jak na przestrzeni tych kilku dekad biblioteka zmieniała się, a wraz z nią charakter pracy nauczycieli bibliotekarzy. O swych doświadczeniach piszę z perspektywy względnie „świeżego” pracownika z zaledwie kilkunastomiesięcznym stażem, z perspektywy osoby, która kocha to, co robi...

Odczarować stereotyp

„Pracujesz teraz w bibliotece?! To pewnie masz spokój i ciszę? Nie nudzisz się?”.

To najczęstsze reakcje na wiadomość o tym, że po kilkunastu latach pracy w szkole zdecydowałam się na zmiany. Uśmiecham się wtedy z pewną dozą wyrozumiałości, mając na uwadze fakt, że i w moim życiu był czas, gdy pracę bibliotekarki nieświadomie redukowałam do podawania i odbierania książek od czytelników. Dziś już wiem, że kontakt z czytelnikiem, choć nadal pozostaje zadaniem priorytetowym, to jedynie czubek góry lodowej czynności, które na co dzień wykonujemy. Wiem też, jak bardzo nadal pokutujący wizerunek zgorzkniałej, nieco przyprószonej kurzem bibliotekarki daleki jest od wizerunku każdej z osób, z którą przyszło mi tu współpracować. Ba, jest wręcz jego zaprzeczeniem! A cisza? Tak często, zresztą prawidłowo, kojarzona z biblioteką, to nasz sprzymierzeniec i ostateczna od pełnej zgłęki i chaosu rzeczywistości dzisiejszego świata. Cisza to bonus, z którego korzystamy nie tylko my – pracownicy, ale także nasi czytelnicy. W końcu niewiele jest miejsc w centrum miasta, gdzie możemy się nią delektować...

Biblioteka pedagogiczna, czyli jaka?

„Więc można nie pracować w szkole i nadal być nauczycielem?”.

Otóż można, a wachlarz możliwości realizowania tego powołania właśnie w bibliotece pedagogicznej jest dla mnie osobiście niezwykłą sposobnością odkrywania tego zawodu na nowo. Nie ma tu miejsca na rutynę. Jednego dnia spotykamy się z grupą przesympatycznych przedszkolaków, a drugiego szkolimy grono nauczycieli. Nie istnieje też żadna zasada ograniczania się jedynie do tematów związanych ściśle z biblioteką, jak obsługa katalogów online, czy kwestia wyszukiwania informacji. Nie są to też lekcje, czy warsztaty oparte jedynie o literaturę (choć nie ukrywam, że przemycanie choćby fragmentów literatury, promowanie czytelnictwa nawet przy omawianiu tematów związanych z nowoczesną technologią mamy we krwi). Nasza oferta edukacyjna, jej tematyka, zawsze tworzona jest na podstawie aktualnego zapotrzebowania zarówno nauczycieli jak i uczniów, co jest dla nas często nie lada wyzwaniem, ale też okazją do własnego rozwoju. Niewątpliwie, udogodnieniem jest dla nas fakt, że skarbnicę fachowej wiedzy i przydatnych materiałów niezbędnych do profesjonalnego przygotowania się do zajęć mamy na wyciągnięcie ręki. W końcu pracujemy w świetnie wyposażonej bibliotece.

Bibliotekarz terapeuta

„Jesteście bardziej nauczycielami czy bibliotekarzami?”.

Nauczyciel bibliotekarz to pełna nazwa naszego zawodu i każdy z obu członów tej nazwy jest równie ważny. Kolejną istotną rolę, w jaką od czasu do czasu się wcielamy, jest rola terapeuty, a dokładniej biblioterapeuty. Myślę, że wielu z nas czasem podświadomie sięga po książki, które wywierają na nas swego rodzaju działanie prozdrowotne, i nie chodzi mi tu o merytoryczną, typowo medyczną zawartość. Chodzi o lektury, które porządkują emocje, leczą rany psychiczne lub łagodzą traumy. A takich lektur jest w naszej bibliotece całkiem sporo. Biblioterapia (czy bajkoterapia w przypadku najmłodszych „pacjentów”) to, mówiąc najprościej, leczenie książką. Leczenie nawet w tego typu terapii nie ma miejsca na przypadkowość i eksperymentowanie. Zarówno dobór lektury jak i sposób prowadzenia zajęć muszą być gruntownie przemyślane i podporządkowane pewnym zasadom, aby odnieść pozytywny skutek. Czy biblioterapia działa? Z własnych obserwacji, ale głównie z opowiadań bardziej doświadczonych w tej kwestii koleżanek, wiem, że jej skuteczność jest nieoceniona. Przemiany, które niejednokrotnie zachodzą w dzieciach podczas zajęć biblioterapeutycznych potrafią być do głębi wzruszające. Takie chwile upewniają nas w przekonaniu, że to co robimy ma sens i że jest potrzebne innym.

Biblioteka na miarę XXI wieku

„Biblioteka? To brzmi nieco archaicznie w dobie nowoczesnych technologii”. Są i takie głosy. To prawda, świat wokół nas się zmienia, lecz wraz z nim zmieniają się biblioteki. Pełna komputeryzacja, która wyparła „analogowy” system pracy nauczycieli bibliotekarzy, już dawno stała się faktem. Postęp na tym polu ułatwia pracę nie tylko nam, pracownikom, ale także naszym czytelnikom, którzy bez wychodzenia z domu mogą przejrzeć nasze zasoby i zarezerwować sobie interesujące ich lektury. Kwestia obsługi czytelników nie jest jedynym przejawem tego, że biblioteka idzie z duchem czasu. To właśnie praca w bibliotece wtajemniczyła mnie w świat wielu przydatnych aplikacji i narzędzi internetowych. Często dzięki nim, ostatecznych kształtów nabierają materiały, które tworzę do celów edukacyjnych, jak i te promujące naszą bibliotekę, na przykład w mediach społecznościowych. Co więcej, tej przydatnej dziś wiedzy i umiejętności nie zatrzymujemy dla siebie, ale chętnie dzielimy się nią z nauczycielami podczas organizowanych u nas regularnie szkoleń i warsztatów z zakresu TIK. Ale o tym więcej mogłyby powiedzieć moje dwie koleżanki, które w tej dziedzinie szczególnie się specjalizują.

Rozkochać w książkach od najmłodszych lat

„Wskaźniki czytelnictwa nie napawają optymizmem. Czy książka, a wraz z nią istnienie tradycyjnych bibliotek, ma jeszcze przyszłość?”.

Znam wiele osób, które patrząc na malejące słupki obrazujące czytelnictwo, twierdzą, że z czasem czytanie stanie się czynnością niejako elitarną. Jako nauczyciel bibliotekarz, a prywatnie mama trójki małych dzieci, nie widzę tego w aż tak czarnych barwach. Obserwując żywiołowe reakcje dzieci w kontakcie z książką czy to podczas zajęć edukacyjnych, czy też w moim własnym domu, za jedną z moich priorytetowych misji uważam zaszczepianie miłości do literatury w najmłodszym pokoleniu. Powiem więcej – wierzę, że książka może się stać (praktycznie już się staje) odtrutką i lekarstwem na wiele problemów trapiących współczesnego człowieka, począwszy od rosnącego przesytu światem wirtualnym, po mnożące się w zastraszającym tempie problemy natury emocjonalnej i psychologicznej. Dawać alternatywy wylogowania się ze świata cyberprzestrzeni jest naszą cichą misją, która mam nadzieję, zaprocentuje i zostanie doceniona w przyszłości.

Anna Krause, Budynek CDN, akwarela, 2021r.

Teresa Bogdanowicz

Nauczycielka języka polskiego SP nr 5 im. Dzieci Polskich w Pile

Moje spotkania z Biblioteką Pedagogiczną

Biblioteka Pedagogiczna w Pile to nie tylko miejsce umożliwiające dostęp do stale uaktualnianego księgozbioru literatury fachowej, ale przede wszystkim tworzący ją ludzie - kompetentni, życzliwi, zawsze chętnie służący pomocą, otwarci na zmiany. Ciekawa, ciągle wzbogacana i modyfikowana oferta zajęć dla nauczycieli i uczniów sprawia, że od wielu lat korzystam z propozycji placówki.

Interesującą propozycją dla nauczycieli jest działająca od kilku lat sieć współpracy i samokształcenia TIKreatywny Nauczyciel. To comiesięczne spotkania, podczas których w przyjaznej atmosferze zgłębiam tajniki technologii informacyjno – komunikacyjnych. Poznane podczas warsztatów narzędzia i aplikacje uatrakcyjniły prowadzone przeze mnie lekcje stacjonarne, a podczas nauczania zdalnego korzystanie z nich stało się wręcz niezbędne.

Istotnym elementem pracy biblioteki są realizowane przez nią projekty edukacyjne wspierające nauczyciela w realizacji programu dydaktyczno – wychowawczego. Niebanalne, aktualne tematy proponowanych zajęć, wpisujące się w kierunki polityki oświatowej państwa, sprawiają, że kilka razy w roku wraz z uczniami opuszczamy mury szkolne, by wziąć udział w lekcji w bibliotece.

Jedną z najciekawszych propozycji dla uczniów jest niewątpliwie escape room „Klucz do niepodległości”, z którego moi wychowankowie, w 2019 roku uczniowie klasy czwartej, próbowali znaleźć wyjście. Do dzisiaj wspominają tę emocjonującą przygodę oraz niezapomnianą lekcję historii. W bieżącym roku szkolnym z klasą szóstą uczestniczyłam w zajęciach „Przyjaźń to najpiękniejsza rzecz” w ramach projektu „Katalog wartości”, podczas których w atrakcyjnej formie zostały zrealizowane treści wychowawcze i polonistyczne - podczas spotkania uczniowie poznali lub przypomnieli sobie tytuły książek mówiących o przyjaźni, wykonali ćwiczenia bogacące ich słownictwo oraz dyskutowali na temat przyjaźni. Świadomość ekologiczną moich wychowanków na pewno podniesie udział w projekcie „Działaj eko-logicznie” – w listopadzie podczas zajęć „Segregacja śmieci – zmieniaj odpady w złoto” uczniowie zastanawiali się, jak ograniczyć stężenie zanieczyszczeń w powietrzu, oraz praktycznie sprawdzili i pogłębili swoją wiedzę na temat segregacji śmieci. Z niecierpliwością czekamy na kolejne spotkanie.

Oferta biblioteki pedagogicznej to nieoceniona pomoc w doskonaleniu zawodowym nauczyciela i w pracy dydaktyczno – wychowawczej. Przełamanie rutyny sali lekcyjnej pozwala uatrakcyjnić proces nabywania przez uczniów wiedzy i umiejętności oraz budować w nich przekonanie o potrzebie i możliwościach rozwoju także poza murami szkoły. Atrakcyjna forma przekazu, innowacyjne narzędzia, przyjazna przestrzeń i serdeczne podejście prowadzących sprawiają, że uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach w bibliotece, także ci mniej aktywni podczas lekcji w klasie.

W imieniu swoim i uczniów z okazji jubileuszu 65-lecia wszystkim pracownikom biblioteki życzę kolejnych lat twórczej i satysfakcjonującej pracy!

Dyrektor Zofia Adamczewska wraz z pracownikami: od lewej w Bibliotece Pedagogicznej w Bydgoszczy, 1988. koleżanki dzielą się z nami doświadczeniem

Barbara Laskowska

Nauczycielka języka polskiego Salezjańska Szkoła Podstawowa w Pile

Kilka słów o Bibliotece Pedagogicznej w Pile...

Nie będę pisać o tym, że biblioteki pedagogiczne są potrzebne, ba, nawet konieczne, bo to przecież oczywiste.

Oczywistym też jest fakt, iż są to instytucje organizujące dostęp do wiedzy nie tylko przecież nauczycielom, pedagogom czy uczniom, ale - co istotne - wszystkim mieszkańcom środowiska lokalnego. Gromadzą przecież zbiory nie tylko z zakresu pedagogiki, dydaktyki czy psychologii, ale z różnych dziedzin życia.

Nie będę pisać o tym, że biblioteki pedagogiczne mają bardzo dobrze rozbudowany warsztat informacyjny w postaci książek, czasopism, zbiorów specjalnych czy elektronicznych. Bo to kolejna oczywistość.

Nie będę pisać o tym, że biblioteki pedagogiczne obejmują swoim profesjonalnym wsparciem wszystkie te obszary, które łączą się z edukacją czytelniczno-medialną, technologiczną, informacyjno-komunikacyjną - to także oczywistość.

Napiszę inaczej...

Jest takie miejsce w Pile. Można tam poczytać nowości książkowe (i wypożyczyć), skorzystać z bogatego księgozbioru, poprzeglądać czasopisma, które mogą stać się inspiracją do realizowania kolejnej lekcji, kolejnego projektu. (Rzadko „stać” nauczyciela na prenumeratę jakiegoś czasopisma).

Można zanurzyć się w majestacie ciszy i spokoju, bezwzględnie oddając się tylko fachowej lekturze.

Można przejrzeć Internet, wydrukować potrzebny artykuł, przejrzeć katalog nowości.

Można porozmawiać z przesympatycznymi paniami - bibliotekarkami, które zawsze służą profesjonalną pomocą, wskażą kierunek poszukiwań, polecą książkę.

Biblioteka prowadzi różne konferencje, spotkania dla nauczycieli, oferuje bardzo bogaty wachlarz tzw. „lekcji bibliotecznych”. Od wielu lat korzystam z uczniami z takich lekcji. Moi uczniowie bardzo chętnie uczestniczą w tych spotkaniach. Wszak mają możliwość odbycia lekcji poza szkołą, w warunkach innych niż zazwyczaj.

Lekcje te są atrakcyjne dla ucznia i bardzo chętnie w nich uczestniczą, co w dzisiejszych czasach jest bardzo istotne. Wzbudzenie zainteresowania nie jest bowiem sprawą „ani łatwą, ani małą”.

Biblioteka organizuje także różnorodne konkursy, najczęściej plastyczne, literackie, fotograficzne. Staram się wraz z uczniami brać udział w tych przedsięwzięciach. Wręczenie nagród odbywa się zawsze w uroczystej atmosferze, każdy uczeń „zostaje zauważony”, bez względu na wynik, jaki osiągnie.

Na uwagę zasługuje też prężnie działający Klub Bibliotekarza, akcja „Noc Bibliotek”, czy „Odjazdowy Bibliotekarz”.

Biblioteka również organizuje koncerty w swoich estetycznych, odnowionych pomieszczeniach.

Przez wszystkie lata mojej pracy nauczycielskiej, a nazbierało się ich niemało, Biblioteka Pedagogiczna w Pile towarzyszyła mi i moim uczniom. Nie wyobrażam sobie, aby kiedyś zabrakło tego miejsca w moim mieście. Słowem - jest to miejsce ważne, potrzebne i bardzo pomocne.

Konkurs na dyrektora biblioteki wygrała Beata Walczak. Radość pracowników i świętowanie! Wśród stojących dyrektorka Zofia Adamczewska, kończąca swoją kadencję, 2007 r.

Z kart historii?

Krystyna Szyszko

Nauczyciel bibliotekarz CDN w Pile, PBP

Parę słów o Kronice Biblioteki Pedagogicznej w Pile

Mimo że Biblioteka Pedagogiczna w Pile powstała w 1956 roku, to jej historia zaczęła być utrwalana na kartach Kroniki dopiero od roku 1978. Do 2017 była prowadzona ręcznie, a później – z pomocą technologii komputerowej.

Kronika składa się z 12 ksiąg, prowadzonych przez różnych kronikarzy. Zawiera zapis wydarzeń, uroczystości, radości i trosk bibliotekarzy oraz sylwetki ludzi, którzy w placówce zostawili swój ślad, część siebie. Kronika jest źródłem wiedzy o tym, co się wydarzyło, co działo się w danym czasie, jak zmieniała się biblioteka i jej pracownicy. Można powiedzieć, że to zapis epoki, dawnych i nowszych czasów.

Czy Kronika ma jakieś znaczenie? Zależy jak na nią patrzeć i kto patrzy. Dla młodego pokolenia ten dokument to znakomita okazja do zaspokojenia swej ciekawości o czasach, których ze względu na wiek ono nie doświadczyło. Natomiast, gdy sięgną po Kronikę osoby związane z placówką od wielu lat, to przypuszczam, że z zakamarków pamięci wyjdą wspomnienia, zapomniane emocje, postacie, wydarzenia, sytuacje. Na twarzach pojawi się uśmiech i ciepło w sercu, mam nadzieję. Tak więc Kronika to także podróż sentymentalna. Zacytuję tu piosenkę popularnego w latach 60. i 70. zespołu Skaldowie „Panowie szanujmy wspomnienia”, ogarniamy więc je ciepłem i troską, bo są fragmentem naszego życia, które w bibliotece zostawiliśmy i nadal je tworzymy.

II Forum Bibliotekarzy Regionu Pilskiego, 2010 r. Konferencja organizowana wspólnie ze znaczącymi bibliotekami pilskimi w Pilskim Domu Kultury. Stoją bibliotekarze, zaproszeni goście. Wśród nich: Zofia Adamczewska, Beata Walczak, Maria Bochan

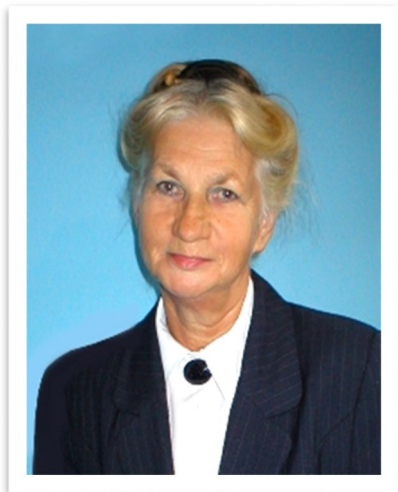

Wycieczka do Lwowa, 2005 r. Na historycznym Cmentarzu Orłat Lwowskich stoją pracownicy nauczyciele bibliotekarze z Piły i z filii oraz administracji i obsługi.

Jubileuszowe zdjęcie. Nauczyciele bibliotekarze w odnowionej wypożyczalni, 2021.

Krystyna Szyszko
Nauczyciel bibliotekarz CDN w Pile, PBP

Zofia Grabowska-Andrijew była w latach 1975 – 1985 pierwszym dyrektorem Biblioteki Pedagogicznej w Pile.

Prowadziła z zaangażowaniem bibliotekę wraz z sześcioma filiami w Chodzieży, Czarnkowie, Trzciance, Wałczu, Wągrowcu oraz w Pile. Po przejściu na emeryturę zaangażowała się w działalność społeczną w Związku Nauczycielstwa Polskiego. Była przez wiele lat prezesem związkowego koła w Chodzieży. Współpracuje z bibliotekami w Chodzieży, zwłaszcza z Biblioteką Miejską. Pisze wiersze i publikuje je. Obecnie pani Zofia to doświadczona i ceniona poetka, autorka kilku tomików poezji, członek poznańskiego oddziału Związku Literatów Polskich. Ostatni tomik, подарowany bibliotece, „To wszystko człowiek” pochodzi z 2018 roku, a wydany został przez Wydawnictwo Miejskie Poznania. Wiersze mówią między innymi o różnych aspektach ludzkiej codzienności, o funkcjonowaniu człowieka w społeczeństwie, zagubieniu we współczesności.

Oto dwa wiersze z tego tomiku.

ja człowiek
kość krew i ciało
w nieustannym rozwoju i rozkładzie

we mnie
śpiewający ptak
skrzydłami okłaskuje życie

wokół mnie rozszerzający się kosmos
rozświetlony potęgą umysłu

przede mną
wielka niewiadoma
w ciszy wszechświata

PAMIĘĆ STEPHENA HAWKINGA

Pani Monika G. podsumowuje 76-letnie
„życie trudne i spełnione” Stephena Hawkinga
astrofizyka, genialnego popularyzatora i celebryty
uwięzionego we własnym ciele.

Kończy – „Zostaje pustka”.

Hola, hola! Pani Moniko! Jaka pustka?

Pożegnaliśmy ciało, trzeba przyznać – marne,
wykorzystane jakby nie miało ograniczeń
łącznie z tą neuronową galareta w głowie
pomiędzy uszami, ale nie umysł.

Wygenerowana myśl, spopularyzowana wiedza
utrwalona na znanych dotąd nośnikach,
także w świadomości odbiorców – trwa
i pustkę w y p e ł n i a.

Dyrektor Zofia Grabowska-Andrzejew na konferencji oświatowej w UAM w Poznaniu, 1978 wygłasza referat o bibliotekach pedagogicznych

Jubileuszowe zdjęcie. Nauczyciele bibliotekarze w odnowionej czytelni, 2021.

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile
64-920 Pila, ul. Bydgoska 21
tel. 67 352 17 50
www.cdn.pila.pl